

Fr. Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup

§ 36 atorlugu Inatsisartunut ilaasortap Asii Chemnitz Narupip apeqqaanun Naalakkersuisut akissutaat apeqqutigimmagu "Australiamut naalakkersuinikkut iliuusissaq tulleg suussava?".

25. februar 2008

Postboks 1037
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 46 14
oed@gh.gl
www.nanoq.gl

Inatsisartut suleriaasianni § 36, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqqutit imaattut matumuuna saqqummiuppakka:

1. Australiami Naalakkersuisut Nunat Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit isumaat sunnerniarlugu Nunatsinni Naalakkersuisut qanoq iliuuseqaqqinniarlutik pilersaarpat?
2. Taamaaliulersaartoqarpat – iliuusissat suut pilersaarutigaat?
3. Piffissap suup iluani?
4. Qanoq iliuuseqaqqittoqannginnissamik Naalakkersuisut aalajangersimappata suut tamatumunnga tunngaviuppat?

Naalakkersuisut akissutaat imaappoq: Apeqqutinni innersuussutigaat FN-ip 13. september 2007-imi Nunap Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Oqaaseqaat akuersissutigimmagu. Naalakkersuisut ukiorpaat ingerlaneranni oqaaseqaatip taassuma akuerineqarnissaata qulakkeernissaa ilungersortumik sulissutigisimavaat danskit naalakkersuisui peqatigalugit nunap inoqqaavisa sinniisaat, naalagaaffiit avataatigut kattuffiit (NGO) nunallu ilaasortaasut naalakkersuisui suleqatigalugit. Oqaaseqaat oqaluttuarisaanermi pingaaruteqarpoq, pingaaruteqarporli eqqaamassallugu pineqarmat oqaaseqaat (deklaration) isumaqatigiissut pineqarani. Tassalu traktatit isumaqatigiissutilluunniit kisimik nunat ilaasortaasut inatsisartuinit akuerineqartussaapput taamaalillutik aalajangersakkat malinnissaannut pisussaaffilerlugit qulakkeerlugulu nunap inatsisaani piviusunngortinneqarnissaat.

FN-ip Nunap Inoqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit oqaaseqaataa inatsisitigut pituttuisumik nunani tamani isumaqatigiissutaanngilaq, politikikkulli anguniarumasanut nalunaarutaalluni pingaarutilik tassani aalajangersakkat FN-ip aaqqissugaanera nunallu ilaasortaasut pisussaattillutik ileqorissaarlutik malissallugu. Aamma ilimagineqarsinnaavoq Nalunaarut nunap inoqaavisa pisinnaatitaaffiisa eqqartuussivinni aqqiagiinngissutaaneranni qanoq pasinninnissamut ilaassasoq pingaarutilik.

Nalunaarut FN-ip nunap inoqaavinut ukiorititaasa qulikkaartut aappaannut tunngavinngoreerpoq aamma Nunap inoqaavi pillugit Permanent Forumip sulineranut. Tamatuma saniatigut Nunap inoqaavinut Special Rapportør- ip suliamini Nalunaarut- ip piviusunngortinnissa siuarsarniarpa, aammalu isumaqatigiissutit allat piviusunngortinnissaat pillugu suliami, soorlu aap assigiingisitaassusia pillugu isumaqatigiissummi Nalunaarummi aalajngersakkat malunnaatilmik naatsorsuutigineqartut.

Tassalu Naalackersuisut pissusissamisoorsoraat tusaqqusaarutigissallugu nunap inoqaavini pissutsit pillugit Immikkut ilisimasallit suleriaasiat, kalaallit/danskit suliniarneratigut FN-ip Inuit pisinnaatitaaffiinut rå- dip ataani Nunap Inoqaavi pillugit Nalunaarut suliner- mi qanorlu paasinninnermi ator- neqassasoq.

Naalackersuisut pingaarnerutittuarniarpaat nunap inoqaavisa pisinnaatitaaffiisa atugaasalu siuarsarlugillu illersortuarnissaat aamma nunani tamani Danmarki, naalagaaffinni naalagaaffinniinngitsunilu suleqatit nunallu inoqaavini kattuffiit peqatigalugit sulissutigalugu nalunaarut- ip tunngaviusumik suliner- milu tunngavigineqarnissaa. Sulinerup tamatuma ingerlanerani ippinnanngitsumik ilaavoq nunat FN- imut ilaasortat sunnerniassallugit nunarsuarmi nunap inoqaavi innuttaasullu allat eqqoruminartut ataqqinartumik pineqaqqullugit.

Tamatumunnga atatillugu Australia immikkoortuunngilaq, aammalu nuannaajallannarpoq Australiami naalackersuisut nutaat peqatigalugit eqqarsartaatsit allanngornerat malugisinnaagatsigu, soorlu takuneqarsinnaasoq Premiemenesterip naalackersuisut inatsisartullu sinnerlugit nunap inoqaavinut utoqatsisimanera.

Qineqqusaarnerup nalaanili Premieministerip oqaatigaa Nalunaarut pitsaasumik isumaqarfigalugu. Taamaattumik patsisissaqarpugut upperissallugu Australiap

ingerlatsineq tamanna ingerlateqqikkaa Nalunaarummilu aalajangersakkat malinnissaat anguniarlugu.

Matumuuna Naalackersuisut sinnerlugit qutsavigissavakkit nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiisa siuarsarneqarnissaat pillugu Naalackersuisut sulinerat soqutigigakku.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga



Aleqa Hammond.